

научной, технической, художественной, что непосредственно имеют влияние на формирование творческого потенциала будущего учителя начальных классов.

Ключевые слова: творческий потенциал, жизнеспособный потенциал, учитель начальной школы, творческая личность, виды творчества.

SEBALO L. Y. Theoretical aspects of definitions : creative potential and life-creating.

The article is devoted to the modern direction in education - a topical issue formation of creative and life-creating potential of future primary school teachers in higher education institutions. A brief review of legal documents aimed at the active formation of creative and life-creating potential of future primary school teachers. The concept of three types of creativity is revealed: scientific, technical, artistic, which directly influence the formation of the creative potential of the future primary school teacher.

Keywords: creative potential, life-creating potential, primary school teacher, creative personality, types of creativity.

DOI: <https://doi.org/10.31392/NZ-pru-147.2020.21>

УДК 378.147:372.881.111.1:028

Старченко М. В., Підмазіна О. М., Ільїна О. М.

ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЧИТАННЯ ІНШМОВНИХ ПРОФЕСІЙНО СПРЯМОВАНИХ ТЕКСТІВ СТУДЕНТІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

В статті визначені деякі особливості навчання студентів нефілологічних спеціальностей іншомовних професійних текстів: студентів-економістів та студентів-медиків. Авторами визначено структуру та послідовність навчання читання професійного читання: роботу з ЛО та ГО, закріплення вивченого, власне роботу з текстами, післятекстове опрацювання та реферування. У статті показані основні типи текстів для навчання професійного іншомовного читання (короткі, середньої довжини, довгі) та особливості їх опрацювання студентами. Авторами було проведено експерименти по інтенсифікації навчання професійного іншомовного читання зі студентами різних нефілологічних спеціальностей (економісти, медики), результати якого підтвердили ефективність такої інтенсифікації не тільки для покращення академічної успішності з даної галузі, проте загального покращення рівня знань, умінь та навичок студентів. Перспективними авторами вважають упорядкування окремих посібників з навчання фахового іншомовного читання для студентів різних нефілологічних спеціальностей та емпіричне дослідження їх ефективності.

Ключові слова: Навчання читання, професійно спрямовані тексти, студенти-нефілологи.

Вивчення іноземної мови студентами нефілологічних спеціальностей базується на опануванні ними фахової лексики для подальшого використання в роботі. Розширення вокабуляра та вивчення базових граматичних конструкцій в професійних текстах здійснюється при навчанні читання, письма, аудіювання та говоріння. З-поміж цих 4 видів діяльності читання професійних текстів є найстаршим методом, який традиційно використовується в

українських закладах вищої освіти. Вивчення іноземної мови студентами-нефілологами часто асоціюється з певними складнощами. Зважаючи на велике значення навчання саме читання професійних текстів, а також нагальну потребу у постійному вдосконаленні знань українських фахівців, авторами було обрано наступну тему дослідження:

Особливості навчання читання професійно спрямованих текстів студентів нефілологічних спеціальностей.

Мета статті – спираючись на проведений аналіз літератури та особистий досвід авторів викладання фахової англійської мови в медичному та економічному закладах вищої освіти визначити основні оптимальні стратегії та завдання навчання професійного читання іноземною мовою; емпірично визначити взаємозв'язок між сформованістю навичок та вмінь читання та загальним рівнем знань студентів, зокрема при підвищенні мотивації до навчання через читання іноземних фахових текстів.

Методи дослідження – аналіз та синтез при проведенні огляду літературних джерел, узагальнення особистого досвіду авторів, метод тестування студентів.

Питання навчання студентів нефілологічних спеціальностей читання професійних текстів іноземною мовою вивчалось численними вітчизняними науковцями, що обумовлено його актуальністю. Читання фахових текстів як спосіб активізації пізнавальної діяльності студентів-немовників досліджувала К. Моруа [10] та Т. Горлінч [4]. Особливості навчання читання фахових текстів, методики організації та шляхи покращення навчання читання вивчали Г. Карловська [5], Т. Корогод [6], А. Марлова [8], С. Мусійчук [11], О. Парсяк [12]. Навчання читання фахових текстів студентів різних спеціальностей досліджували Л. Білогорка (студенти-економісти) [1], С. Вавліна (студенти-журналісти) [3], О. Малого (студенти-біологи) [7], А. Чернушич (студенти-менеджери) [13]. Цікаво, що науковці починають приділяти увагу психологічним механізмам навчання професійного читання іноземною мовою, про що свідчать роботи С. Бондар [2], О. Механікової [9]. Більшість авторів підтримують думку, що навчання професійного читання іноземною мовою є одним з головних завдань, які сприятимуть покращенню конкурентоспроможності наших фахівців за кордоном. Опанування іноземної мови на рівні B2 та можливість спілкуватися в професійному середовищі іноземною мовою є необхідними вимогами МОН України до фахівців. Дослідження особливостей навчання читання зосереджено на вивченні базових понять: навчанні техніки читання, дослідження матеріалів для зорового сприйняття та їх оптимізації, визначенні читання та визначенні видів читання, компонентів вмінь читати та їх розвиток, етапи професійного читання, знання та навички читання та їх розвиток. В цілому, тему достатньо досліджено, проте здебільшого дослідження є оглядовими, присвячені аналізу теоретичного матеріалу. На нашу думку, не вистачає авторських досліджень із запровадженням авторських методик та розробок навчання професійного читання, а також визначення взаємозв'язку професійного читання з рівнем знань, умінь та навичок іноземної мови студентів.

Навчання студентів професійного читання, говоріння, письма та

аудіювання становлять основу навчання фахової іноземної мови у закладах вищої освіти [10]. Читання, на думку автора, є більш пасивним умінням, ніж говоріння чи письмо, а відтак, – більш легким для опанування. Недарма, часто студенти зазначають, що вони "неначе собака, який все розуміє, проте не може пояснити". З цієї точки зору читання є менш психологічно стресовим, ніж говоріння. Щодо власне професійного читання, найбільшу складність для студентів становить незнання загальної лексики у професійних текстах. Професійна термінологія іноземною мовою часто представлена інтернаціональними термінами, або ж її студенти вже вивчали на базових дисциплінах, що викладались українською мовою. Проте найбільше складність становить саме незнання вокабуляру, який відноситься до загальної іноземної мови. Тому, навчання студентів професійного читання вирішує два базових завдання: навчання суто фаховій лексиці (яка часто інтернаціональна), або ж, більш легкою для опанування) та систематизація вивченої із подальшим опануванням нової загальної лексики. Отримання необхідної фахової інформації в процесі читання у поєднанні із необхідністю знання іноземної мови для кар'єрного працевлаштування сприяє активізації пізнавальної діяльності студентів. Метою навчання професійного читання іноземною мовою є створення ментальної моделі у того, хто читає текст. Інформативність читання визначає особливості інтерпретації текстів фахівцями та відповідну реакцію. Відповідно, особливо важливо підбирати інформативні, сучасні тексти для пред'явлення студентам для їх читання.

Згідно проведеного аналізу літературних джерел та власного досвіду авторів, було запропоновано наступні етапи навчання фахового читання [5]:

– Навчання студентів ЛО певних тем з фаху, систематизація та закріплення вивченого; виконання репродуктивних та продуктивних письмових вправ, тощо: вивчення загальних термінів англійською мовою, наукових термінів саме за фахом та академічних термінів. Варто наголосити, що інтернаціоналізм термінології може виконувати негативну роль через нехтування студентами особливостей термінології саме тієї мови, яка вивчається.

– Навчання студентів базових граматичних правил, виконання письмових вправ, навчання особливостей застосування граматичних конструкцій в фахових текстах (аббревіатури, кліше, пасивний стан дієслова).

Читання текстів за фахом обсягом до 1500 др. зн., які базуються на визначеній лексиці, із подальшим виконанням завдань (відповіді на питання, корекція невірних відповідей, підбір заголовків, визначення логічної повноти тексту). Дані тексти були представлені фаховими статтями. Тут розрізняється читання первинних та вторинних текстів (первинними є статті, монографія, вторинними – підручник, посібник). Відповідно, завдання до первинних та вторинних текстів також можуть відрізнятися: вторинні тексти, на думку авторів, краще використовувати для введення та закріплення лексики, коли ж первинні – для анування чи реферування.

– Ознайомлення студентів з типологією документації за фахом іноземною мовою; вивчення базових компонентів, послідовності, виконання репродуктивних та продуктивних вправ.

– Навчання студентів написання есе та анування, визначення структури, компонентів, стилістики, необхідної термінології. Особливу увагу варто приділити логічній послідовності анування.

Згідно запропонованої послідовності етапів авторами було запропонована наступна оптимальна структура навчання професійного читання іноземною мовою:

- введення ЛО та їх закріплення перед читанням тексту;
- самостійне читання тексту;
- аудиторне читання тексту;
- виконання після текстових вправ з метою подальшого анування тексту.

Варто зазначити, що в іноземних підручниках (OUP, CUP, Mostillan) в секції "Читання" не приділяється увага ануванню тексту, проте саме визначенню змісту та трактуванню прочитаного.

Запропоновані тексти для навчання читання можуть бути дуже короткими (500 др. зн.), середнього розміру (1000-1500 др. зн.) та великими (більше 1500 др. зн.).

Згідно особистого досвіду авторів викладання у немовних закладах вищої освіти, було виділено наступні типи фахових текстів для читання студентами англійською мовою

- короткі тексти (рецепти для студентів-медиків, чеки та платіжні доручення – для студентів-економістів);
- більш довгі теоретичні фахові тексти, які містять інформацію про певні явища чи поняття предмета(медицини, економіки) і можуть бути використані студентами для спілкування з теми;
- тези, статті, дослідження, присвячені визначеній темі англійською мовою.

– монографії, підручники, матеріали з веб-сайтів, присвячені фаховим аспектам.

Оптимальною, на погляд авторів, є аудиторна робота з короткими текстами та текстами середньої тривалості, коли ж роботу з тезами, статтями та підручниками варто проводити як вид позааудиторної самостійної роботи студентів.

Читання фахових текстів іноземною мовою сприяє активізації пізнавальної діяльності студентів через кар'єрні перспективи, на відміну від читання загальних текстів "для себе". Авторами було запропоновано визначити, яким чином читання професійних текстів сприятиме зміні в академічній успішності студентів взагалі з дисципліни "іноземна мова". Цікавим є поєднання дослідження особливостей навчання фахового читання у різних спеціальностей: економістів та медиків, так як співавтори працюють у різних закладах вищої освіти.

Авторами було розроблено комплекс завдань для навчання читання студентів, які містять:

- а) завдання на навчання та закріплення нової лексики, починаючи від рівня ЛО до рівня тексту(введення ЛО, вправи на поєднання, синонімічний ряд, заповнення пропусків словами, пояснення значення термінів);

б) Комплекс текстів з визначених тем, який охоплював як довгі, так і короткі тексти, та завдання для їх контролю, а також лексичні завдання (заповнення пропусків словами чи реченнями, поєднання різних частин тексту, поєднання заголовків тощо).

в) завдання на перекладання та анування, синтез та аналіз прочитаного.

На рівні B1 переважно використовувались завдання "відповідь на питання" та "вірно чи невірно". На рівні B2 та вище використовувались завдання на визначення сенсу тексту, вибір оптимального перефразування, підстановку речень чи абзаців тощо.

З метою визначення ефективності навчання фахового читання як окремого виду діяльності, а також з метою вивчення зв'язку між фаховим читанням та загальним рівнем знань з іноземної мови авторами було проведено експеримент в 2018–2019 н.р. В експерименті взяли участь 180 студентів 1 курсів Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця (студенти-медики) та Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана (студенти-економісти) (100 студентів НМУ та 80 студентів КНЕУ). Участь в експерименті була добровільною, за отриманням усної інформованої згоди. На початку вивчення дисципліни студенти склали вступне тестування, яке містило завдання з тестування читання (5 текстів рівня важкості від A2 до B2), письма (завдання рівня важкості від A2 до B2), секції Vocabulary in use (завдання рівня важкості від A2 до B2), та говоріння. Було отримано наступні результати: переважна більшість показала досить високий початковий рівень знань з англійської мови, так 76% склали вступне тестування на оцінки "відмінно" та "добре" за показником читання (що відповідало рівням B2 та B2+), 56% – за показником письма (що відповідало рівням B2 та B2+), 59,4% – за показником vocabulary in use (що відповідало рівням B2 та B2+), 69,2 – за показником говоріння (що відповідало рівням B2 та B2+). Загальна середня оцінка становила 3,9 по 5-бальній системі. Порівняно низький показник письма обумовлений граматичними помилками, які не дає змогу виявити тестування читання.

Протягом 1 академічного року автори застосовували дані розробки при навчанні студентів предмету "іноземна мова за професійним спрямуванням", причому викладачі приділяли до 40% часу заняття вправам з читання (медична тематика – рецепти, історії захворювань, тексти про хвороби, наукові статті з профілю; економіка – квітання, фінансові звіти, довідки, тексти про економічні явища, статті з профілю).

Наприкінці вивчення дисципліни та експерименту студентами було складено початковий вступний тест. Було отримано наступні результати: 94% склали тест на оцінки "відмінно" та "добре" за показником читання (що відповідало рівням B2 та B2+), 68,4% – за показником "письмо" (що відповідало рівням B2 та B2+), 72,2% – за показником vocabulary in use (що відповідало рівням B2 та B2+), 87% – за показником говоріння (що відповідало рівням B2 та B2+). Загальна середня оцінка становила 4,4 по 5-бальній системі. Це свідчить про суттєве покращення як загального рівня знань студентів, так і власне рівня знань з читання. Щодо тестування

професійного читання, студентам також було запропоновано скласти тест з професійного читання англійською мовою, результати якого були наступні: 28% – оцінка "відмінно", 44,1% – оцінка "добре", 27,9% – оцінка "задовільно". Оцінку "незадовільно" не отримав жодний студент. Дані показники свідчать про позитивний вплив навчання професійного читання на загальний рівень успішності, а також високу мотивацію студентів до навчання. Тобто, навчання професійного читання через взаємодію студентів з лексичними та граматичними структурами сприяє покращенню загального рівня сформованості знань, умінь та навичок студентів з іноземної мови.

Висновки. Проведений аналіз літератури показав, що навчання професійного читання іноземною мовою важливим питанням викладання ІМ у закладах вищої освіти. Методично, навчання професійного читання має бути організованим за наступними стадіями: введення нової лексики та граматики та їх закріплення, опрацювання фахового тексту, виконання завдань після тексту, анування (реферування). Особливо важливо приділяти увагу фаховим термінологічним особливостям. Робота з фаховими іншомовними текстами сприяє підвищенню мотивації студентів до навчання. Проведений експеримент серед студентів-медиків та студентів-економістів, коли центральну увагу викладачі приділяли навчанню читання фахових текстів, показав значне покращення рівня знань не тільки з фахової англійської мови, але і з загальної. Вважаємо перспективним упорядкування окремого посібника для навчання професійного читання та реферування іншомовних текстів, із подальшим вивченням його ефективності серед студентів нефілологічних закладів вищої освіти.

Використана література:

- Білогорка Л. В. Методичні особливості навчання майбутніх економістів читання англійських фахових текстів. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія : Педагогіка. 2015. № 2. С. 107-113. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTPU_red_2015_2_21
- Бондар Світлана Іванівна. Психологічні особливості читання тексту іноземною мовою студентами з різним когнітивним стилем : дис. ... канд. психол. наук: 19.00.07 / Національний педагогічний ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ, 2003.
- Вавіліна С. Г. Принципи і критерії добору текстів для навчання майбутніх журналістів професійно орієнтованого читання. *Вісник Київського національного лінгвістичного університету*. Серія : Педагогіка та психологія. 2012. Вип. 21. С. 109-118.
- Горіпін Т. І. Особливості іншомовних фахових джерел як засобу навчання читання іноземною мовою (на прикладі професійної літератури з фармації). *Молодий вчений*. № 2 (17). 2015. С. 218-221.
- Карловська Г. В. Навчання професійного читання у вищих навчальних закладах України. *Вісник Черкаського університету*. Серія: Педагогічні науки. Вип. 142. Черкаси, 2008. С. 44-47.
- Корогод Т. О. Новітні засоби формування досвіду самостійної пізнавальної діяльності під час організації позааудиторного читання текстів у немовних ВНЗ. *Молодий вчений*. 2018, 1 (1): 323-327.
- Малюга О. С. До питання моделей читання іншомовного наукового тексту. *Науковий вісник Національного аграрного університету*. Київ : Міленіум, 2006. Вип. 99. С. 261-266.
- Маріюла А. Перелумови навчання успішного читання іншомовних фахових текстів у вищих навчальних закладах [Електронний ресурс]. *Молодь і ринок*. 2015. № 6. С. 82-85. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2015_6_19
- Механікова О. О. Психологічна сутність навчання читання студентів немовних спеціальностей професійно орієнтованих текстів англійською мовою. ББК 65.262 (4Укр) *Банківська система*

- Україні в умовах глобалізації фінансових ринків: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції. 20-21 жовтня 2011 р. Черкаси : Видавель. Чабаненко ЮА, 2011. 396 с. 2011. 372.
10. Моруга К. О., Ільїна О. М., Лимар Л. В. Активізація пізнавальної діяльності студентів при вивченні іноземних мов у немовному вищому навчальному закладі [Текст]. *Наукові записки Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова*. Серія: Педагогічні та історичні науки : [зб. наук. статей] / М-во освіти і науки, молоді та спорту України. Нац. пед. ун-т ім. М. П. Драгоманова. Київ : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2011. Вип. 95. С. 154-159.
 11. Мусячук С. М. Розвиток навичок професійно-орієнтованого читання на заняттях з іноземної мови у немовних ВНЗ. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2014. № 4. С. 114-117. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvpi_2014_4_19.
 12. Параск О. Н. Навчання читання професійно орієнтованої літератури на початковому етапі в непрофільному вищому закладі освіти. *Педагогіка*. 2006. Вип. 33. Т. 46. С. 154-158.
 13. Чернушук А. Є. Використання професійно орієнтованих завдань з метою формування спеціальних вмінь професійно орієнтованого читання студентів-менеджерів при підготовці їх до виконання професійно орієнтованих проєктів : матеріали Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції "Соціум. Наука. Культура", 2011. С. 112-114.

References:

- [1] Bilohorka L. V. Metodичні особливості навчання майбутніх економістів читання англomовних факхових текстів. *Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка*. Серія : Педагогіка. 2015. № 2. С. 107-113. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/NZTNPU_ped_2015_2_21
- [2] Bondar Svitlana Ivanivna. Psykholohichni osoblyvosti chytannia tekstu inozemnoiu novoiu studentamy z riznym kohnitynym styl'em : dys. kand. psykhol. nauk: 19.00.07 / Natsionalnyi pedahohichnyi un-t im. M. P. Drahomanova. Kyiv, 2003.
- [3] Vavilina S. H. Kryterii doboru tekstiv dlia navchannia maibutnikh zhurnalistiv profesiino orientovanoho chytannia. *Visnyk Kyivskoho natsionalnoho lnhvistychnoho universytetu*. Ser. : Pedahohika ta psykholohia. 2012. Vyp. 21. S. 109-118.
- [4] Horpinich T. I. Osoblyvosti inshomovnykh fakhovykh dzherel yak zasobu navchannia chytannia inozemnoiu movoiu (na prykladi profesiinoi literatury z farmatsii). *Molodyi vchenyi*. № 2 (17). 2015. S. 218-221.
- [5] Karlovskaya H. V. Navchannia profesiinoho chytannia u vyshechikh navchalnykh zakladyakh Ukrainy. *Visnyk Cherkaskoho universytetu*. Seria: Pedahohichni nauky. Vyp. 142. Cherkasy, 2008. S. 44-47.
- [6] Korobod T. O. Novitni zasoby formuvannia dosvidu samostoinoi piznavalnoi diialnosti pid chas oriantatsii pozaaudytornoho chytannia tekstiv u nemovnykh VNZ. *Molodyi vchenyi*. 2018. 1 (1): 323-327.
- [7] Maliuha O. S. Do pytannia modelei chytannia inshomovnoho naukovoho tekstu. *Naukovyi visnyk Natsionalnoho dhravnoho universytetu*. Kyiv : Milenium, 2006. Vyp. 99. S. 261-266.
- [8] Marlova A. Peredumovy navchannia uspihnoho chytannia inshomovnykh fakhovykh tekstiv u vyshechikh navchalnykh zakladyakh [Elektronnyi resurs]. *Molod i rynek*. 2015. № 6. S. 82-85. Rezhyim dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Mir_2015_6_19
- [9] Mekhanikova O. O. Psykholohichna sutnist navchannia chytannia studentiv nemovnykh spetsialnosti profesiino orientovanykh tekstiv anhliskoiu movoiu. BBK 65.262 (4Ukr) Bankivska sistema Ukrainy v umovakh globalizatsii finansovykh rynkiv: materialy VI Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi konferentsii. 20-21 zhovtnia 2011 r. Cherkasy : Vydavets Chabanenko YuA, 2011. 396 s. 2011. 372.
- [10] Moruha K. O., Ilyina O. M., Lynar L. V. Aktivizatsiia piznavalnoi diialnosti studentiv pry vyvchenii inozemnykh mov u nemovnomu vyschomu navchalnomu zakladi [Tekst]. *Naukovyi zapysky Natsionalnoho pedahohichnoho universytetu imeni M. P. Drahomanova*. Seria: Pedahohichni ta istorychni nauky : [zb. nauk. statei] / M-vo osvity i nauky, molodi ta sportu Ukrainy. Nats. ped. un-t im. M. P. Drahomanova. Kyiv : Vyd-vo NPU im. M. P. Drahomanova, 2011. Vyp. 95. S. 154-159.
- [11] Musiichuk S. M. Rozvytok navychok profesiino-orientovanoho chytannia na zaniattakh z inozemnoi movy u nemovnykh VNZ. *Visnyk Vinnytskoho politekhnichnoho insytutu*. 2014. № 4. S. 114-117. Rezhyim dostupu: http://nbuv.gov.ua/UJRN/vvpi_2014_4_19.
- [12] Parsiak O. N. Navchannia chytannia profesiino orientovanoi literatury na pochatkovomu etapi v neprofilmomu vyschomu zakladi osvity. *Pedahohika*. 2006. Vyp. 33. T. 46. S. 154-158.
- [13] Chernushchuk A. Ye. Vykorystannia profesiino orientovanykh zavdan z metoiu formuvannia spetsialnykh vmin profesiino orientovanoho chytannia studentiv-menedzheriv pry pidhotovtsi yikh do vykonannia

profesiino orientovanykh proektiv : materialy Mizhnarodnoi naukovopraktychnoi internet-konferentsii "Sotsium. Nauka. Kultura", 2011. S. 112-114.

Старченко М. В., Подмазина О. М., Ільїна Т. Н. Особливості обучения чтению иностранных профессионально направленных текстов студентов нефилологических специальностей.

В статье определены некоторые особенности обучения студентов нефилологических специальностей чтению иностранных профессиональных текстов: студентов-медиков и студентов-экономистов. Авторами определена структура и последовательность обучения профессиональному чтению: работа с лексическими и грамматическими единицами, закрепление изученного, собственно работа с текстами, послетекстовая работа и реферирование. В статье показаны основные типы текстов для обучения профессиональному шлоязычному чтению (короткие, средней длины, длинные тексты) и особенности их обработки студентами. Авторами был проведен эксперимент по интенсификации обучения профессионального шлоязычного чтения со студентами разных нефилологических специальностей (экономисты, медики), результаты которого подтвердили эффективность такой интенсификации не только в улучшении академической успеваемости по предмету "Профессиональный иностранный язык", но и в общем улучшении уровня знаний, умений и навыков студентов по предмету. Авторы считают перспективным издание отдельных пособий по обучению профессионального англоязычного чтения для студентов разных нефилологических специальностей и эмпирическое исследование их эффективности.

Ключевые слова: Обучение чтению, профессионально направленные тексты, студенты-нефилологи.

STARCHENKO M. V., PODMAZINA O. M., ILYINA T. N. Peculiarities of teaching reading foreign professional texts to the non-philological students.

The article defines some peculiarities of teaching the non-philological students reading foreign texts, particularly medical and economical students. The authors define structure and sequence of teaching professional foreign language reading: introducing the grammar and lexical units, processing the information, direct text drills, post-text exercises and summary writing. The article represents basic types of the texts used for teaching foreign language professional reading (short, medium and long ones) as well as peculiarities of text drills. The authors have held an experiment on intensifying teaching foreign-language reading the non-philological students (economists, doctors), the results of which have confirmed efficiency of such intensification not only regarding academic achievements in the subject "English for professional purposes", but total language knowledge improvement. The authors suggest publishing separate guides on teaching reading foreign professional texts to the students of various non-philological specialties and empirical study of their efficiency.

Keywords: Teaching reading, professional texts, non-philological students.